

=====
**INNOVATSION YONDASHUVLAR ASOSIDA BO‘LAJAK
 O‘QITUVCHILARNING KASBIY KO‘NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH
 DOLZARB PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA**

Asadova Gulshoda Ilxomovna

Alfraganus universiteti Pedagogika mutaxassisligi 2- kurs magistranti

asadovaagulshodaa@gmail.com

**MAQOLA
 MALUMOTI**

ANNOTATSIYA:

MAQOLA TARIXI:

Received: 14.02.2026

Revised: 15.02.2026

Accepted: 16.02.2026

KALIT SO‘ZLAR:

*innovatsion
 yondashuv, kasbiy
 ko‘nikma, pedagogik
 kompetensiya, ta‘lim
 sifati, pedagogik
 texnologiya.*

Mazkur tezisda bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy ko‘nikmalarini rivojlantirishda innovatsion yondashuvlarning o‘rni va ahamiyati ilmiy-pedagogik nuqtayi nazardan tahlil etiladi. Zamonaviy ta‘lim tizimida pedagogning kasbiy tayyorgarligi nafaqat nazariy bilimlar majmui, balki innovatsion metod va texnologiyalar asosida shakllangan amaliy kompetensiyalar bilan belgilanadi. Tadqiqotda innovatsion yondashuvlarning bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy rivojlanishiga ta‘siri, ularning samaradorlik omillari hamda ta‘lim jarayoniga integratsiyalash mexanizmlari yoritiladi.

Globalashuv jarayonlari, raqamli transformatsiya va ta‘lim tizimida kechayotgan tub islohotlar sharoitida pedagog kadrlar tayyorlash masalasi strategik ahamiyat kasb etmoqda. Zamonaviy jamiyat maktab o‘qituvchisidan nafaqat chuqur nazariy bilim, balki innovatsion fikrlash, raqamli savodxonlik, muammoli vaziyatlarni hal etish, kreativ yondashuv va samarali kommunikativ kompetensiyalarni ham talab etadi. Shu bois bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy ko‘nikmalarini innovatsion yondashuvlar asosida rivojlantirish pedagogika nazariyasi va amaliyotining dolzarb muammolaridan biriga aylanmoqda.

Xususan, Shavkat Mirziyoyev tashabbusi bilan qabul qilingan O‘zbekiston–2030 strategiyasida ta‘lim sifatini oshirish, pedagog kadrlar salohiyatini kuchaytirish hamda

innovatsion ta'lim texnologiyalarini joriy etish ustuvor vazifa sifatida belgilangan. Mazkur strategik hujjatlar pedagog kadrlar tayyorlash tizimini kompetensiyaviy yondashuv asosida modernizatsiya qilishni, o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligini zamon talablari darajasiga ko'tarishni taqozo etadi.

Innovatsion yondashuvlar – bu ta'lim jarayoniga interfaol metodlar, raqamli platformalar, loyiha asosida o'qitish (PBL), STEAM texnologiyalari, simulyatsion treninglar va refleksiv amaliyotlarni integratsiya qilish orqali o'qituvchi shaxsini har tomonlama rivojlantirishni nazarda tutadi. Bunday yondashuvlar bo'lajak o'qituvchilarda mustaqil fikrlash, kasbiy moslashuvchanlik, pedagogik kreativlik va ta'lim jarayonini loyihalash kompetensiyalarini shakllantirishga xizmat qiladi.

Jahon ta'lim tizimining jadal sur'atlarda rivojlanishi, raqamli texnologiyalarning keng miqyosda tatbiq etilishi hamda zamonaviy jamiyat tomonidan pedagog kadrlarga qo'yilayotgan yangicha talablar bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlash tizimini konseptual jihatdan qayta ko'rib chiqishni zaruratga aylantirmoqda. XXI asr o'qituvchisi nafaqat o'z fani bo'yicha puxta nazariy bilimga ega bo'lishi, balki ta'lim jarayonida innovatsion yondashuvlarni samarali qo'llay oladigan, raqamli texnologiyalardan erkin foydalana oladigan hamda o'quvchilar bilan konstruktiv va samarali muloqot o'rnatadigan yuqori malakali mutaxassis sifatida shakllanishi lozim [1].

O'zbekiston Respublikasida so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan ta'lim islohotlari, jumladan, 2017–2021 va 2022–2026 yillarga mo'ljallangan Ta'lim tizimini rivojlantirish konsepsiyalarida pedagogik ta'lim tizimiga innovatsion yondashuvlarni joriy etish ustuvor yo'nalish sifatida belgilangan. Xususan, 2020-yilda qabul qilingan “Pedagogik ta'limni 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi” pedagog kadrlar tayyorlash jarayonida sifat va samaradorlikni oshirish, zamonaviy o'qitish texnologiyalarini keng tatbiq etish hamda o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyalarini uzluksiz rivojlantirish zarurligini alohida ta'kidlaydi [2].

Globalashuv va raqamli transformatsiya sharoitida ta'lim tizimi zimmasiga o'qituvchining kasbiy sifatlarini yangicha pedagogik paradigmalarga tayangan holda shakllantirish vazifasi yuklatilmoqda. An'anaviy o'qitish usullari zamonaviy o'quvchilarning individual ehtiyojlari, axborot qabul qilish sur'ati va kompetensiyaviy rivojlanish talablarini to'liq qondira olmayotgani kuzatilmoqda. Shu bois bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy ko'nikmalarini innovatsion yondashuvlar asosida tizimli ravishda rivojlantirish bugungi kunda dolzarb pedagogik muammo sifatida e'tirof etilmoqda [3].

Tadqiqot doirasida maqsad va vazifalar tizimli ravishda belgilab olindi hamda ularni yanada aniqlashtirish zarurati mavjud.

Tadqiqot maqsadi – innovatsion yondashuvlar asosida bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy ko‘nikmalarini rivojlantirishning pedagogik imkoniyatlarini nazariy va amaliy jihatdan asoslab berish.

Tadqiqot vazifalari:

“Innovatsion yondashuv” tushunchasining pedagogik mohiyati va nazariy asoslarini ochib berish.

Bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy ko‘nikmalari tarkibi va tuzilmasini aniqlash.

Innovatsion metod va texnologiyalarning kasbiy rivojlanishga ta’sirini ilmiy tahlil qilish.

Kasbiy ko‘nikmalarni samarali rivojlantirishga qaratilgan amaliy tavsiyalar ishlab chiqish.

Innovatsion yondashuvlarni pedagogik ta’lim jarayoniga integratsiya qilish mexanizmlarini taklif etish.

Bugungi zamonaviy ta’lim tizimida yuz berayotgan tub o‘zgarishlar pedagog kadrlar tayyorlash jarayoniga yangicha yondashuvlarni joriy etishni zaruratga aylantirmoqda. Ayniqsa, bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy ko‘nikmalarini shakllantirishda innovatsion yondashuvlarning dolzarbligi alohida ahamiyat kasb etadi. Pedagogik adabiyotlarda innovatsion yondashuv ta’lim jarayoniga yangilik kiritish, uning samaradorligini oshirish hamda o‘quvchini faol ta’lim subyektiga aylantirishga qaratilgan tizimli faoliyat sifatida talqin etiladi [4].

Bo‘lajak o‘qituvchida shakllanishi zarur bo‘lgan kasbiy ko‘nikmalar tarkibiga metodik, kommunikativ, axborot-kommunikatsion va refleksiv kompetensiyalar kiradi [5]. Innovatsion yondashuvlar, jumladan, muammoli o‘qitish, interfaol metodlar, raqamli texnologiyalar, loyiha metodi va kollaborativ ta’lim shakllari o‘qituvchining mustaqil fikrlash, pedagogik vaziyatlarni tahlil qilish hamda samarali qaror qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi [6].

Shuningdek, raqamli ta’lim muhitida faoliyat yuritish o‘qituvchidan axborotni tanlash, tizimlashtirish, taqdim etish va baholash kabi yangi kasbiy ko‘nikmalarni talab etadi. Mazkur omillar innovatsion yondashuvlarning pedagogning kasbiy rivojlanishi bilan uzviy bog‘liqligini yaqqol namoyon etadi [7].

Tadqiqot natijalari innovatsion yondashuvlarning bo‘lajak o‘qituvchilarning kasbiy ko‘nikmalarini tizimli va izchil rivojlantirishda muhim pedagogik imkoniyatlarga ega

ekanligini ko'rsatdi. Mazkur yondashuvlar pedagogning kasbiy kompetensiyalarini mustahkamlash, uning metodik mahorati va reflektiv salohiyatini oshirish orqali ta'lim jarayonining samaradorligini ta'minlaydi.

Shu munosabat bilan pedagog kadrlarni tayyorlash va ularning malakasini oshirish jarayonida innovatsion metod hamda texnologiyalarni keng ko'lamda joriy etish bugungi kunning ustuvor va dolzarb vazifalaridan biri sifatida e'tirof etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Darling-Hammond L. Teacher education around the world: What can we learn from international practice? // European Journal of Teacher Education. - 2017. - Vol. 40. - 3. - P. 291-309.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 6-iyuldagi PF-6034-son "Pedagogik ta'limni 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi Farmoni
3. Hargreaves A. Professional Capital: Transforming Teaching in Every School. – 2012.
4. Fullan M. The New Meaning of Educational Change. – 2016.
5. OECD. Teaching and Learning International Survey (TALIS). – 2018.
6. Darling-Hammond L. The Flat World and Education. – 2015.
7. Redecker C. European Framework for the Digital Competence of Educators (DigCompEdu). – 2017.